

SAMHÄLLET

Ekonomi

Varje förslösad skattekrone är en stöld från folket.
-Gustav Möller,
socialdemokratisk politiker

Inledning

Vår ekonomiska politik bygger på tre övergripande principer: Frihet, Förvaltarskap och Medmänsklighet. Utifrån frihetsprincipen vill vi sträva efter en verkligt fri och konsekvent marknadsekonomi med minimal byråkrati, berättigade skatter och medborgerlig självständighet. Ett gott förvaltarskap innebär en ansvarsfull miljöpolitik, en sund arbetsmarknads- och företagspolitik. Vi vill värna de samhällsbärande institutionerna och ser familjen och äktenskapet som grundläggande för civilisationen. Med medmänsklighetsprincipen som ledstjärna vill vi verka för att beslut ska fattas på lägsta möjliga ändamålsenliga nivå, och för att de små gemenskaperna bevaras. De mänskliga rättigheterna - äganderätt, yttrandefrihet och åsiktsfrihet måste skyddas. Vi vill att omsorg om de svagaste i samhället ska stå i centrum för vår politik.

Otaliga systemfel har de senaste decennierna underminerat välståndet - systemfel som har det gemensamt att de bryter mot den marknadsekonomiska lag som ger det bästa sättet att skapa välstånd, nämligen fri konkurrens på fria marknader. Det första steget bör vara att kraftfullt stärka den reala ekonomin genom att eliminera de planekonomiska inslagen i vår ekonomi. I ett andra steg används den större resursbasen (cirka 350 miljarder) till insatser för att förbättra företagens villkor och skapa ett rättvisare Sverige, med satsningar inom eftersatta områden. Staten bör vara så liten som möjligt och har endast

Kristna Värdepartiet - VÅR POLITIK

tre uppgifter: (1) att värna friheten och de mänskliga rättigheterna, (2) att värna de samhällsbärande institutionerna (infrastruktur, polis, försvar, rättsväsende, utbildning) och (3) att ansvara för en bastrygghet, som består av fem trygghetsreformer som vi vill införa. I övrigt bör en renodlad laissez-faire-ekonomi råda och staten ska inte lägga sig i marknaden eller företagandet. Detta anser vi är bäst både för den ekonomiska utvecklingen och för de svagaste i samhället. Vår politik står för både frihet och trygghet.

Grundläggande marknadsekonomiska reformer

Vägen till ökat välbefinnande är att förbättra produktiviteten och därmed skapa en större resursbas, till gagn för ökad rättvisa och en bättre livskvalitet för alla. Stora vinster finns att hämta genom att eliminera uppenbara systemfel i den ekonomiska politiken och låta hela näringslivet styras på marknadsmässiga villkor. Det innebär fri prisbildning och ett slut på statlig inblandning i form av godtyckliga straffskatter, subventioner, skattefavörer och andra styrinstrument. Kort sagt: konkurrens på lika villkor. En sådan regel om likabehandling bör inskrivas i grundlagen.

Ingen statlig inblandning i näringslivet

Näringslivet bör helt skötas i privat regi och all statlig och kommunal näringsverksamhet avvecklas - med undantag av uppgifter som på grund av sin karaktär bör eller måste skötas av "det allmänna", framför allt sådant som har anknytning till infrastrukturen. Statens aktier i börsnoterade företag bör avyttras och kommunerna åläggas att successivt avveckla sina hyresbostäder och kommersiella fastigheter utan koppling till kommunens egen verksamhet.

Det finns också anledning att undvika "blandformer" med privata aktörer som utförare av statliga eller kommunala serviceuppgifter och i stället

Kristna Värdepartiet - VÅR POLITIK

betala ut beviljade stödinsatser direkt till vårdtagaren, som sedan själv väljer utförare. Det som staten ansvarar för bör den som regel sköta helt på egen hand, dvs. att staten är både ägare, arbetsgivare och utförare. Staten ska vara huvudman för sjukhusen och andra landsomfattande verksamheter men kan delegera till privata aktörer att vara utförare av verksamheten. Landstingen bör avvecklas. Privata aktörer bör sköta vårdcentraler. Inget av detta utesluter att vi har helt fria privata aktörer vid sidan om staten som huvudman för en verksamhet. Det relevanta är inte om en privat aktör får en vinst på att utföra en viss verksamhet (t.ex. en vårdtjänst) utan att verksamheten håller tillräckligt god kvalitet och inte innebär ett slöseri med skattemedel.

Slopa hyresregleringen

Att avveckla planhushållningstänkandet på hyresmarknadsområdet borde vara en självklarhet för alla som inser värdet av fri konkurrens och korrekta välståndsoptimerande prissättningsprinciper. Hyran för en viss bostad skall givetvis vara densamma för alla, oberoende av ålder - inte som i dag cirka dubbelt så hög för unga som för gamla. Vinsterna blir extremt stora när den gamla krigstidsregleringen äntligen slopas: rörligheten ökar, bostadsköerna försvinner, svartabörshandeln upphör, vår levnadsstandard höjs rejält. Marknadshyror i storstadsregionerna innebär också fördelar för glesbygden, som med sin billigare tomtmark och därmed lägre hyror kan attrahera både företag och människor. En återgång till fri hyressättning bör dock ske stegvis, under en period på cirka 10 år, på det sätt som flera offentliga utredningar nogsamt beskrivit. På en fri bostadsmarknad behövs givetvis ingen statlig myndighet, som Boverket, inte heller några hyresnämnder, kommunala bostadsbolag eller bostadsförmedlingar.

En fri arbetsmarknad

För att kunna nå målet med full sysselsättning krävs en reformering av A-

Kristna Värdepartiet - VÅR POLITIK

kassan. I dag är det skattebetalarna som står för merparten av kostnaden för arbetslösheten. Den notan bör i stället betalas av arbetsmarknadens parter och fördelas som parterna själva får komma överens om i samband med sina avtalsförhandlingar. Den lönepolitik som, starkt vilseledande, kallas solidarisk (höga ingångslöner, små löneskillnader) förvärrar problemen. Men politikerna har ett medansvar också genom att beskatta låga inkomster så hårt att "normala" ingångslöner (efter skatt) hamnar under existensminimum. De vanligt förekommande "jobsatsningarna", som instegsjobb, nystartsjobb, FAS 3 mm. leder enbart till att jobben *omfördelas*. Det är ett meningslöst nollsummespel, en för skattebetalarna mycket kostsam symbolpolitik.

Miljöbeskattning

Dagens välståndsförstörande flora av koldioxidskatt, andra punktskatter och elcertifikat (plus moms på skatten!) bör ersättas av en särskild *energimoms*, i intervallet 50-60 procent, lika för alla miljöpåverkande energislag (fossila bränslen, kärnkraft, vattenkraft och vindkraft), men med vanlig moms på biobränslen, solkraft och andra miljöneutrala energiformer. Denna förhöjda moms bör vara det enda styrmedlet. Energibeskattningen blir därmed *konkurrensneutral*, vilket leder till den bästa och billigaste energimixen. Genom att konsekvent följa PPP-principen (pay-per-pollution) "förorenaren betalar" kommer miljöpåverkande energislag och bränslen automatiskt att få betala mer för att återställa sin miljöpåverkan.

Finanspolitik

Under Keynes' tid som dominerande ekonomisk teoretiker skapades en övertro på detaljstyrning av ekonomin, bl.a. att utjämna konjunktursvängningarna med hjälp av finanspolitik. Den typen av insatser har ofta varit misslyckade och snarare förstärkt än minskat konjunktursvängningarna, därför att politikerna gärna eldat på i recessioner men varit obenägna att strama åt under högkonjunkturer. De

Kristna Värdepartiet - VÅR POLITIK

har också lockat till felinvesteringar, när räntorna sänkts till så extremt låga nivåer som nu.

Politikens mål, en inflation på 2 procent (+- 1 procent) har med andra ord visat sig gå att manipulera och kan tillåta en sann inflationstakt på minst det dubbla. Därför bör det målet slopas och ersättas med ett uppdrag att styra penningmängden (M3). Denna bör inte tillåtas öka snabbare än produktionen, alltså cirka 3 procent per år

När staten skyddar banker och företag i finansbranschen från konkurs sätts marknadsekonomin ur spel. Bankerna bör själva betala eventuella förluster på grund av felaktig utlåning och bör kunna gå i konkurs om de gjort stora felspekulationer. Av samma skäl bör statens insättningsgarantier avvecklas. Kunderna får då incitament att välja de banker och företag som prioriterar säkerhet framför maximala vinster.

EU

Ett annat akut bekymmer är *EU-medlemskapet*. Den europeiska unionen har successivt förändrats i destruktiv riktning och är i dag ett välståndssänke för Europas löntagare. Det är obegripligt att våra politiska partier accepterar nettoförluster på minst 4 procent av BNP. En ny folkomröstning skulle sannolikt resultera i ett nej tack. Vi vill ge svenska folket möjligheten att än en gång säga sin mening om medlemskap i den Europeiska unionen.

Kristna Värdepartiet - VÅR POLITIK

Vi vill därför

- ✓ att en regel om konkurrens på lika villkor skrivs in i grundlagen
- ✓ att blandformer mellan statlig och privat verksamhet undviks
- ✓ slopa hyresregleringen
- ✓ att den offentliga sektorn reduceras genom att en mängd statliga och kommunala myndigheter och företag avvecklas
- ✓ reformera A-kassan
- ✓ avreglera arbetsmarknaden
- ✓ eliminera den meningslösa omfördelningen av jobb som "jobbinsatser" innebär
- ✓ införa konkurrensneutral energibesättning

Ett förbättrat företagsklimat

I dag betalar både företagen och aktieägarna skatt på vinsten (sammanlagt över 50 procent), en orimlig form av dubbelbeskattning. Detta undviks om utdelningen blir avdragsgill för företaget. Även bolagsskatten bör sänkas och anpassas till de nivåer som gäller i våra viktigaste konkurrensländer. En slopad bolagsskatt leder till bättre löneavtal.

Angeläget är också att grundligt förenkla det i dag ytterst snåriga skatteregelverket. Företagens indirekta lönekostnader, arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna bör kraftigt sänkas, från dagens drygt 31 procent till i första hand 10 procent (pensionsavgiften) för att i ett senare steg, i samband med nya pensions- och skattereformer, helt avvecklas. Företagen befrias vidare från tvånget att stå för medarbetarnas sjuklön under dag 2-14. Alla sjukförmåner bör finansieras av staten/Försäkringskassan eller via överenskommelser i kollektivavtal (Se trygghetsreformerna i nästa avsnitt). Dessa lättnader ger samtidigt företagen möjligheter att båda betala högre löner och expandera verksamheten, med fler anställda. Det av staten påtvingade anställningsskyddet bör slopas; däremot står det givetvis arbetsmarknadens parter fritt att, om de så önskar, själva enas om likartade regler. För löntagaren består tryggheten i att det med ett bättre företagsklimat finns flera företag att söka arbete hos. För företagare blir det mindre riskabelt att anställa, fler människor kommer därför i arbete.

En annan mycket viktig faktor för att stödja företagandet och öka sysselsättningen är att införa mer flexibla och rättvisare lönesystem, som ger löntagaren rätt betalt för sina insatser och belönar erfarenhet, skicklighet och lojalitet. I det syftet är mer större lönespridning önskvärd, dvs. lägre ingångslöner men å andra sidan högre ersättningar för de mest värdefulla medarbetarna.

Vi vill därför

- ✓ slopa dubbelbeskattningen för företagare och aktieägare
- ✓ kraftigt sänka företagens lönekostnader och på sikt avveckla företagens indirekta lönekostnader
- ✓ avveckla LAS
- ✓ införa mer flexibla och rättvisa lönesystem

Ett rättvisare Sverige

Likabehandling och grundtrygghet

De systemreformer som här föreslås beräknas leda till att skattetrycket, som andel av BNP, sjunker kraftigt, från i dag cirka 45 procent till drygt 35 procent. Inte som självändamål utan som resultatet av en förnuftigare ekonomisk politik. Påståendet att höga skatter är en förutsättning för välstånd och social trygghet har aldrig haft någon täckning och kommer än mer att sakna grund efter de systemreformer vi föreslår.

De ökade resurser som skapas via en förnuftigare makropolitik bör i första hand användas för att återskapa ett rättvisare och medmänskligare samhälle som både ger trygghet och frihet. Ett rättvist samhälle betyder att rätt sorts rättvisprincip styr på rätt område. För löner och tjänstetillsättningar är det meritprincipen som gäller (lön efter prestation/kompetens). För sjukvård är det behovsprincipen som gäller (vård efter behov). I övriga fall, t.ex. barnomsorg, är det likhetsprincipen som gäller (lika stöd till alla oavsett vad man väljer för barnomsorg). Likabehandlingsprincipen är för övrigt något som *bör skrivas in i*

Kristna Värdepartiet - VÅR POLITIK

grundlagen och i en ev. kommande författning för att gälla på alla nivåer; såväl för statlig verksamhet som för kommuners verksamhet. Det är egentligen självklart att staten och andra myndigheter ska behandla alla samhällsmedborgare lika.

Medmänsklighet betyder att vår politik använder de frigjorda resurserna till att motverka de senaste decenniernas två tredjedelssamhälle. Vi vill vi genomföra fem stora trygghetsreformer¹:

- **En statlig grundpension.** Som en första åtgärd bör de så kallade fattigpensionärernas villkor avsevärt förbättras. Vi kräver att pensionsbeloppen höjs rejält och att skatten på garantipensionen helt slopas.
- **Statlig sjukpenning.** Ett lågt statligt obligatoriskt grundskydd² som är lika för alla introduceras.
- **Statlig a-kassa.** Ett lågt statligt obligatoriskt grundskydd som är lika för alla införs. Ersättningsnivå *utöver* detta bestäms av parterna på arbetsmarknaden.
- **Högt grundavdrag för arbetande.** Ett grundavdrag på 100 000 införs så att varje medborgare kan leva på sin egen lön. Ingen ska behöva beskattas under existensminimum.
- **Familjeprincipen.** Familjeprincipen betyder att varje familj, dvs. hushåll med juridisk försörjningsbörda, betraktas rent samhällsekonomiskt ungefär som ett företag. Denna helhet ska beskattas för skillnaden mellan sammanlagda, å ena sidan inkomster, och å andra sidan grundavdrag samt utgifter för

---

¹ Se vidare *Trygghetssystem*.

² Ska inte förväxlas med vårdpengen, se *Familjeprincipen*.

Kristna Värdepartiet - VÅR POLITIK

inkomsternas förvärvande. Familjeprincipen är ett rättvist system med införande av *barnpeng*, *skolpeng*, *omsorgspeng* och *vårdpeng*.

Kristna Värdepartiet vill

- ✓ införa fem stora trygghetsreformer för ett mer rättvist Sverige
- ✓ genom våra reformer skapa förutsättningar för en avsevärd skattesänkning